

§132

Revidering av långsiktig utvecklingsplan - psykisk ohälsa (RS/1437/2018)

Sammanfattning

Regionfullmäktige fastslog 2020-02- 11—12 § 13 en första version av Långsiktig utvecklingsplan för arbetet med psykisk hälsa. RS/1437/2018. Vid uppföljning, utvärdering våren 2021 framkom behov av revidering och anpassning till pågående utredningar, utvecklingsarbeten och länsövergripande planer.

Syftet med en långsiktig utvecklingsplan för arbetet med psykisk ohälsa i Jämtlands län är att få en samlad bild av läget inom fokusområde Psykisk ohälsa och att följa utvecklingen inom några strategiska målområden. Genom att planen regelbundet följs upp och återkopplas till den politiska ledningen ges förbättrade förutsättningar för styrning, ledning och resurssättning inom detta, för medborgarna och samhället, viktiga område.

Stress, depression och ångest tillhör de stora folksjukdomarna i Sverige och ligger bakom drygt 40 procent av alla sjukskrivningar. Den största ökningen har skett efter 2010. På sex år har antalet som sjukskrivits på grund stressrelaterad psykisk ohälsa i landet mer än dubblats för kvinnor. Den stora ökningen ligger inte hos patienter med allvarlig psykisk sjukdom utan i de grupper som lider av stress, ångest och depression. Under 2020 dog 1 168 personer av säkert fastställda suicid i Sverige. Av dessa var 839 män och 323 kvinnor och 6 var barn under 15 år. Ytterligare 273 fall registrerades där det fanns misstanke om suicid men där avsikten inte kunnat styrkas.

I Jämtlands län ser vi en likartad utveckling som i landet i övrigt. Den psykiska ohälsan ökar mest av alla diagnoser i länet och utgör en ökande andel av primärvårdsbesöken liksom av sjukskrivningarna. Många människor är sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Om vi kan minska den psykiska ohälsan kan vi också minska sjukfrånvaron och fler kan börja jobba igen.

Enligt Sveriges kommuner och Regioners (SKR) satsning ”Uppdrag psykisk hälsa” förväntas psykisk ohälsa år 2030 vara den dominerande folkhälsoutmaningen, inte bara i Sverige utan också globalt. Psykisk hälsa är därmed ett av de mest prioriterade områdena inom hälso- och sjukvårdsområdet. Jämtlands län har bland de högsta suicidtalerna i landet, en negativ trend som ännu inte lyckats brytas.

Arbetet med psykisk ohälsa inbegriper stora delar av Region Jämtland Härjedalens verksamheter. Hälso-och sjukvården, Folkhälsoarbetet, Forskning/utbildning/utveckling samt Regionalt utvecklingsarbete. Samverkan sker med en rad olika myndigheter och organisationer och området omfattas av statliga överenskommelser.

Det finns en rad faktorer som kan leda till psykisk ohälsa. För att åstadkomma en varaktig och

stabil förändring och förbättring i länet måste resurser avsättas och aktiviteter samordnas - på flera plan.

Region Jämtland Härjedalens insatser ska samordnas med nationella liksom länsövergripande planer och strategier samt med det lokala och nationella arbetet i Uppdrag psykisk hälsa, för en God och Nära vård, i enlighet med Nationell Kunskapsstyrning och Socialstyrelsens riktlinjer.

Där barn berörs utifrån eget behov av stöd och behandling, som anhörig eller efterlevande ska insatser säkerställa att det enskilda barnets behov uppmärksammas och tillgodoses.

Uppdrag utifrån LUP-psykisk ohälsa ska lyftas in i verksamhetsplan och uppföljningsmodell för ansvarig verksamhet 2023 för utvecklande av aktiviteter med uppföljningsbara mål och måtvärden. Aktiviteter ska kopplas till de övergripande mål som beskrivs ovan. Arbetet ska vara påbörjat under uppdragets första år, men med inriktning på det långsiktiga perspektivet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Reviderad version av Långsiktig utvecklingsplan – psykisk ohälsa fastställs.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Reviderad version av Långsiktig utvecklingsplan – psykisk ohälsa fastställs.

Expedieras till

Hälso-sjukvårdspolitisk chef, utvecklingsstrateg psykisk hälsa, Hälso-sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av långsiktig utvecklingsplan psykisk ohälsa
- Långsiktig utvecklingsplan för arbetet med psykisk ohälsa
- §95 Regionstyrelsen Revidering av långsiktig utvecklingsplan - psykisk ohälsa

Paragrafen är justerad